

Betreft: Toekomst Medezeggenschap IKC De Kubus

Aan: Lia van Meegen, bestuurder Stichting Groeisaam Primair Onderwijs, bestuurder; Jana Pols, directeur IKC De Kubus, Stichting Groeisaam Primair Onderwijs, gemandateerd bestuurder; Betsie Kersten, locatiemanager IKC De Kubus, KION, gemandateerd bestuurder

Van: IKC Raad IKC De Kubus

Datum: 19 april 2022

Geachte bestuurders, Beste Lia, Beste Jana, Beste Betsie,

Hierbij ontvangen jullie het initiatiefvoorstel van de IKC Raad omtrent hoe de medezeggenschap binnen IKC De Kubus wat de Raad betreft vanaf start schooljaar 2022-2023 (augustus 2022) vormgegeven zou worden. We zullen hierbij ingaan op de ontstaansgeschiedenis, huidige situatie, kaders van wet- en regelgeving, het proces, onze overweging en uiteindelijke conclusie/voorstel.

Ontstaansgeschiedenis

Op dit moment zijn er een “medezeggenschapsreglement” en “huishoudelijke reglement” welke dateren van 28 september 2015. Op dat moment was er een organisatorische eenheid tussen de opvang en school. Beide waren onderdeel van Stichting SPOM. Er was sprake van een integraal kindcentrum niet alleen in naam, maar ook vanuit organisatorische perspectief en zeggenschap. En daarmee was er ook geen discussie over de specifieke vorm van medezeggenschap, namelijk een IKC Raad als specifieke vorm van themaraad.

Huidige situatie

Echter, sinds 1 januari 2020 heeft Stichting SPOM haar primair onderwijs scholen overgedragen aan Stichting Groeisaam Primair Onderwijs. Per 1 januari 2020 is de buitenschoolse opvang overgegaan naar KION Kinderopvang BV. Er is vanaf dat moment geen integraliteit van zeggenschap over zowel school als kinderopvang. Er zijn twee organisaties met eigen zeggenschap, met eigen beleid en met eigen visie, missie en ideeën.

De GGD heeft in januari 2022 aangegeven dat KION zo snel als mogelijk een Oudercommissie in lijn met de Wet KinderOpvang moet instellen. En dat de IKC Raad niet voldoet aan het gestelde in de wet, namelijk dat in de OuderCommissie geen personeelsvertegenwoordiging mag zitten. Tel daarbij op dat ook KION aandachtspunten heeft bij de huidige verouderde reglementen, en het is duidelijk dat we het fenomeen IKC Raad en wat dat is en of dit nog voldoet tegen het licht moeten houden. Inmiddels is eind maart 2022 een OC bij KION van start gegaan.

En hoewel er pogingen zijn om bij bepaalde zaken samen te werken en een gezamenlijk beleid neer te zetten, is op dit moment onduidelijk op welke gebieden er sprake is van deze gezamenlijkheid en eenduidigheid van beleid. Voor zover er al zaken tussen KION en Groeisaam afgestemd en afgesproken zijn, zoals de “doorlopende leerlijn 0 tot en met 6 jaar” die in de vergadering van 28 maart 2022 werd genoemd, is hier van actief meenemen van de IKC Raad geen sprake geweest. Daarnaast worden inhoudelijke zaken, zoals “rust bij peuters” welke op 28 maart 2022 op de IKC Raadsagenda stond, inmiddels met de ingestelde OC van KION besproken. Dat laatste juicht de Raad toe. Het geeft naast eerdergenoemde punten wel een extra argument om het medezeggenschapsmodel waarin er slecht één IKC Raad is waar alles besproken wordt, tegen het licht te houden.

Pas wanneer we helderheid hebben over hoe we medezeggenschap vorm kunnen geven binnen de school en kinderopvang, kunnen we aan de slag met vernieuwing van statuten en reglementen. Daarnaast vereist in ieder geval de Wet Medezeggenschap op Scholen dat elke twee jaar een evaluatie, update en vaststelling van het medezeggenschapsstatuut en -reglement gedaan moet worden. Het doel van deze notitie/initiatiefvoorstel is om die helderheid te verschaffen en daarna voorwaarts te gaan.

Wettelijke kader en eisen

KION BV.

De Wet kinderopvang (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0017017>) is van toepassing op de activiteiten die KION BV. uitoefent op haar locatie IKC De Kubus. Deze wet bepaalt dat een kindcentrum een oudercommissie (hierna: OC) in moet stellen (artikel 1.58) en bepaalt ook wat er in een OC-reglement moet staan (en ook wat niet; artikel 1.59) en waarover de OC in de gelegenheid gesteld moet worden advies over uit te brengen en hoe met dat advies omgegaan moet worden (artikel 1.60).

Afhankelijk van de hoeveelheid medewerkers op locatie De Kubus, dient er bij KION ook een personeelsvertegenwoordiging (hierna: PVT) of ondernemingsraad (hierna: OR) in het leven geroepen te worden. Gezien de grootte van KION zal er op het overkoepelende niveau wel een OR zijn. Het kan voor collega's op locatie De Kubus van belang zijn dat de OR een commissie instelt (artikel 15) van collega's werkzaam op locatie De Kubus. Deze kan dan als commissie de voor hen belang zijnde zaken bespreken als ware het een OR. Zie hiervoor de Wet op de ondernemingsraden (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0002747>; hierna WOR). De SER heeft een modelreglement voor OR-en beschikbaar gemaakt. Dat model is hier te vinden: <https://www.ser.nl/nl/publicaties/voorbeeldreglement>.

Stichting Groeisaam Primair Onderwijs

De Wet medezeggenschap op scholen (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0020685>; hierna WMS) is van toepassing op de activiteiten die Stichting Groeisaam Primair Onderwijs uitoefent op haar locatie IKC De Kubus. IKC De Kubus is immers een school die valt onder de Wet op het primair onderwijs (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0003420>; hierna WPO). Deze wet bepaalt dat er een Medezeggenschapsraad (hierna: MR) moet zijn, hoeveel leden er minimaal in moeten zitten en van welke geleding (ouder en personeel) en dat beide geleidingen evenveel leden in de MR moet hebben zitten (artikel 3). Artikel 6 regelt de algemene bevoegdheden van de MR, artikel 7 de algemene taken en artikel 8 het algemene informatierecht van de MR. Bij dat informatierecht staan ook zaken die voor 1 mei en 1 juli aan de Raad beschikbaar moeten worden gesteld.

Verderop wordt in de wet geregeld welke instemmingsbevoegdheden (artikel 10) en adviesbevoegdheden (artikel 11) de MR als geheel heeft. Daarnaast heeft de personeelsgeleding van de MR specifieke instemmingsbevoegdheden (artikel 12). Ook de oudergeleding van de MR heeft specifieke instemmingsbevoegdheden (artikel 13). Daarnaast zijn er ook een aantal extra waarborgen rond bepaalde aangelegenheden voordat een besluit definitief genomen en uitgevoerd kan worden (artikel 15). Artikel 17 van de WMS geeft duidelijke randvoorwaarden rond adviesaanvragen en hoe er met die adviezen om moet worden gegaan.

Artikel 20 gaat over de organisatie van medezeggenschap op scholen en is van belang omdat hier het instellen van de IKC Raad is geregeld. De IKC Raad is een zogenaamde themaraad en die kan ingesteld worden wanneer twee derde van de leden van de MR en het bevoegd gezag dit willen. Ze kunnen daarbij kiezen welke aspecten (genoemd in artikel 10 en 11) dan door de themaraad behandeld zullen worden. Het hebben van een medezeggenschapsstatuut en -reglement en de inhoud van beide documenten is uitgewerkt in artikelen 21 tot en met 24 van de WMS. Er worden door de sector een modelstatuut, modelreglement en model huishoudelijk reglement in stand gehouden. Onze huidige reglementen uit 2015 hebben daar veel weg van. Zie voor de modellen de volgende website:

<https://www.infowms.nl/content/modelreglementen-statuten>.

Tijdslijn, proces en overleg

De Raad is sinds de ontvlechting van SPOM zoekende naar een adequate vormgeving van de medezeggenschap. De afgelopen twee jaar kenmerkt zich door een “laissez-faire” houding. Dat komt mede door een samenloop van omstandigheden van het ontvlechten van SPOM, pensionering oude directeur, komst nieuwe directeur en de COVID-19 pandemie. Vanzelfsprekend was de focus daarmee op andere belangrijke aspecten gericht, zoals continuïteit van onderwijs. Digitaal vergaderen helpt ook niet mee om eens diep op de materie in te gaan.

Sinds midden 2021 zijn er binnen de IKC Raad ook ontwikkelingen geweest. Er zijn leden vertrokken en bijgekomen. Vanuit het gevoel dat een goed werkende medezeggenschap voor de grootste school binnen Groeisaam niet alleen een vereiste is maar vooral ook een instrument is om binnen de school dat wat goed is goed te houden en dat wat beter kan ook daadwerkelijk beter te maken, heeft de Raad de afgelopen maanden meerdere keren intern gesproken over hoe wij adequate medezeggenschap vorm willen geven binnen IKC De Kubus. Zowel bij KION als bij Groeisaam.

Die gesprekken hebben ertoe geleid dat er in januari en februari 2022 een notitie is opgesteld door de IKC Raad welke eind februari met het bevoegd gezag is gedeeld. Op 28 maart 2022 is de notitie besproken tussen de IKC Raad en beide bestuurders, de directeur van school en locatieleider van de kinderopvang. Uit dit overleg kwam naar voren dat beide bestuurders het jammer zouden vinden dat de IKC Raad wordt opgeheven. We zijn immers een IKC en daar hoort, naar de mening van beide, een IKC Raad bij. Dit ondanks het feit dat er binnen Groeisaam meerdere IKC scholen zijn, welke allemaal zonder IKC Raad werken maar met een MR. Ook zou het overleg over bepaalde zaken, zoals de doorgaande leerlijn van 0 tot en met 6 jaar, moeilijker besproken kunnen worden met de medezeggenschap. Dit ondanks het feit dat dit specifieke voorbeeld ook niet is besproken met de IKC Raad.

We hebben afgesproken dat de IKC Raad haar initiatiefvoorstel met betrekking tot de organisatie van de medezeggenschap indachtig de reactie van de bestuurders vorm zal geven zodat daar in de komende IKC Raadsvergadering van 9 mei 2022 een definitief besluit genomen kan worden.

Overwegingen

Formele zeggenschap ligt voor wat betreft het primaire onderwijs op IKC De Kubus bij Stichting Groeisaam Primair Onderwijs. Het bestuur van deze stichting is het bevoegd gezag, maar heeft dit voor wat betreft de aangelegenheden des IKC De Kubus gemandateerd aan de directeur van

De Kubus. Formele zeggenschap ligt voor wat betreft de kinderopvang op IKC De Kubus bij de directie van KION BV. De directie heeft de locatieleider gemandateerd als bevoegd gezag op te treden voor wat betreft aangelegenheden des IKC De Kubus. Voor zover de kennis van de Raad gaat, is er vanuit zowel Groeisaam als KION over en weer geen enkele zeggenschap overgedragen. Dat maakt dat beide organisaties eigen (en geen ongedeelde) zeggenschap hebben over de eigen activiteiten.

De IKC Raad staat voor zinvolle medezeggenschap op het niveau waar zeggenschap bestaat. Nu voor de Raad is komen vast te staan – we hebben immers geen informatie die dat tegenspreekt – dat het primaat van de zeggenschap bij beide organisaties apart ligt, kan de IKC Raad niet anders dan concluderen dat de medezeggenschap dit primaat moet volgen. Medezeggenschap volgt immers zeggenschap. Dat is sinds jaar en dag het uitgangspunt van onze wetgevende en controlerende macht.

Daar komt nog bij dat er primair onderwijs in de basis met publieke middelen wordt bekostigd en kinderopvang in de basis met private middelen. Een strikte scheiding van beide is noodzakelijk om vermenging van middelen te voorkomen. Daarnaast heeft de wetgever en parlement gemeend dat er meerdere medezeggenschapsregimes horen te zijn in Nederland. Naast de in 1950 geïntroduceerde WOR zijn (waar scholen eerst ook onder vielen), zijn dat de WMS (opvolger van de Wet medezeggenschap op scholen van 1982) sinds 2007 en de Wet kinderopvang uit 2004 (waarbij gesubsidieerde kindcentra al eerder medezeggenschap kenden langs de lijn van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen). De wetgever gaat er daarbij vanuit dat de verschillende posities die door personeel en klanten/leerlingen/ouders ook verschillende vormen van medezeggenschap vereisen.

Waar aan de medezeggenschap op scholen de zogenaamde “ongedeelde” gezamenlijke medezeggenschap van personeel, leerlingen en ouders ten grondslag ligt, is dat bij de Wet kinderopvang bewust niet zo geregeld. Daarmee ontstaat ook een (wettelijk/juridische) incompatibiliteit van de twee (eigenlijk drie) medezeggenschapsregimes. In de kinderopvang is gekozen voor gedeelde medezeggenschap: personeel via de WOR en ouders via de OC (Wet kinderopvang). Expliciet is geregeld dat personeel geen onderdeel mag uitmaken van de medezeggenschap van ouders. Hiermee wordt een ongedeelde medezeggenschap uitgesloten.

Deze incompatibiliteit wordt sinds de start van de zogenaamde IntegraleKindCentra (IKCs) benoemd als obstakel om een volwaardige ongedeelde medezeggenschap van alle belanghebbenden (ouders/klanten, leerlingen/kinderen, en personeel) op zulke centra te realiseren. De Raad vindt het niet op haar pad liggen om als proeftuin te dienen om de bewust gecreëerde en in stand gehouden verschillen op te heffen. De Raad is van mening dat er voldoende discussie geweest is rond gedeelde of ongedeelde medezeggenschap op scholen dat het zinloos is deze discussie op dit moment opnieuw te voeren.

De IKC Raad kan zich de gevoelens van het bevoegd gezag wel goed voorstellen. Het vehikel IKC Raad is in theorie een mooie manier om belanghebbenden van school en kinderopvang in gezamenlijkheid medezeggenschap uit te oefenen. Het doet recht aan de intenties en de ambities die IntegraalKindCentra hebben in den lande en specifiek binnen Groeisaam en KION. Toch geven beide bestuurders aan dat ze ook geen zin hebben in dubbele vergadertrajecten en de daarmee gepaard gaande dubbele overlegverplichtingen. De Raad is dezelfde mening toegedaan.

De Raad is ook van mening dat we geen tandeloze papieren tijger moeten maken van de medezeggenschap. Adequate, zinvolle en betekenisvolle medezeggenschap is wat ons betreft het doel waarbij de positieve impact van besluiten op leerlingen en personeel centraal moet staan. Een IKC Raad waar inhoudelijke onderwerpen van KION niet aan de orde kunnen komen omdat deze bij de OC berusten, maakt van de IKC Raad in feite een schoolse MR. In deze situatie zitten we momenteel. De Raad wenst niet aan zo'n situatie mee te werken. Een situatie waarmee ten onrechte een beeld wordt gecreëerd dat er op het niveau van de IKC Raad medezeggenschap binnen KION wordt uitgeoefend.

Verder werkt de Raad momenteel met een verdeling van drie ouders vanuit school en drie vanuit de kinderopvang en drie personeelsleden van uit school en drie vanuit de kinderopvang. In totaal maakt dit 12 leden. Hoewel er geen algemene norm is uit hoeveel leden de MR moet bestaan – het minimum is vier leden (twee personeel, twee ouders), een maximum is er niet – heeft de Algemene Vereniging voor Schoolleiders wel een norm gepubliceerd. Daarnaast kun je aan de hand van de invulling van MR bij verschillende andere scholen ongeveer zien wat er bij vergelijkbare scholen aan MR-leden is. Daar komt een beeld uit naar voren dat de norm voor een school van 600 leerlingen op acht of tien MR-leden ligt. Waarbij het meest ideale is dat in ieder geval per twee leerjaren een ouderlid is en dat bij de personeelsgeleding de leerjaren en verdeling tussen lesgevend en ondersteunend personeel goed is geregeld.

We menen dat met vijf ouderleden en vijf personeelsleden adequate vertegenwoordiging op De Kubus het beste gediend is. Met dit aantal kan er ook op een goede manier gewerkt worden in verschillende inhoudelijke werkgroepen/commissies, zoals (a) veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu (VGWM) (b) personeel(sbeleid), (c) kind(beleid), (d) dagelijks bestuur/agendacommissie, (e) verkiezingscommissie, (f) financiën, (g) achterbanbetrokkenheid (PR) en (g) reglementen/faciliteiten.

Initiatiefvoorstel

De Raad is van mening dat we een stevig fundament moeten bouwen voor de medezeggenschap binnen kinderopvang en school. Medezeggenschap moet zeggenschap volgen. Zeggenschap binnen IKC De Kubus is verdeeld tussen Stichting Groeisaam Primair Onderwijs en KION BV. De wet schrijft daar verschillende manieren van medezeggenschap voor. Binnen school ongedeelde medezeggenschap in een MR waar ouders en personeel samen meedenken en meepraten met het bevoegd gezag en waar nodig corrigeren. Binnen de opvang via gedeelde medezeggenschap waar personeel haar medezeggenschapstaken uitoefent via een PVT of OR en ouders via een OC. Nu KION werk heeft gemaakt van het instellen van een OC, is de Raad van mening dat school werk moet maken van de terugkeer naar een MR.

Bovenstaande juridische en praktische redenen ondersteunen de visie van de IKC Raad dat er vanaf het schooljaar de start van schooljaar 2022-2023 een hernieuwde MR moet komen. De Raad is van mening dat daar 10 leden in moeten komen. Vijf leden gekozen uit ouders en vijf leden gekozen uit het personeel.

Wij vragen school werk te maken van een nieuwe medezeggenschapsstatuut en -reglement voor de MR, met inachtneming van de voorschriften bij en krachtens de WMS, en deze voor 20 mei 2022 aan de IKC Raad ter instemming voor te leggen. We kunnen na instemming en vaststelling dan meteen werk maken van de verkiezingen voor de nieuwe MR. Deze moeten

voor 1 juli 2022 afgerond zijn zodat we ook werk kunnen maken van overdracht en inwerktraject. De IKC Raad zal daarnaast nog met een voorstel komen voor aanvullende faciliteiten voor de nieuwe MR voor zover wij de bestaande en voorgestelde faciliteiten uit statuut en reglement onvoldoende achten. De ingangsdatum voor het nieuwe medezeggenschapsmodel zal 1 augustus 2022 zijn.

De Raad is van mening dat de nieuwe Raad samen met de gevormde OC bij KION in samenspraak moeten bekijken of en hoe het fenomeen IKC Raad op De Kubus vorm moet krijgen. Vanuit het stevige fundament van een goed geëquipeerde en gefaciliteerde MR en OC kan dan gewerkt worden aan de vormgeving van overkoepelend beleid op De Kubus. Maar wel met respect voor ieders eigenheid, visie, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en beperkingen. Daarbij kunnen de modellen uit de handreiking IKC Raad als voorbeeld dienen: https://www.poraad.nl/files/themas/school_kind_omgeving/handreiking_ikc-raad.pdf

De huidige Raad wil daarbij meegeven dat het wellicht goed is om minimaal één keer per jaar met de OC, MR en bestuurders in een IKC Raad zinvol en betekenisvol (dus met een vooraf goed doordachte agenda en programma) te overleggen.

We menen dat de hierboven beschreven overwegingen en voorstellen bijdragen aan een zorgvuldige afweging van de belangen van leerlingen, leerkrachten en overige personeel, ouders en school. We hopen op instemmende ontvangst van en reactie op onze voorstellen.

Met vriendelijke groet,
namens de IKC Raad,

Gertjan Tommel
Voorzitter

